

Stanovisko Európskeho výboru regiónov — Vytváranie nového prístupu s dôrazom na spotrebiteľov energie

(2016/C 240/05)

Spravodajca: Michel LEBRUN (BE/ELS), poslanec obecného zastupiteľstva Viroinval**Referenčný dokument:** Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Vytváranie nového prístupu s dôrazom na spotrebiteľov energie

COM(2015) 339 final

POLITICKÉ ODPORÚČANIA

EURÓPSKY VÝBOR REGIÓNOV,

1. považuje za nevyhnutné, aby koneční spotrebiteľia, teda domácnosti, podniky a priemysel, mohli plne využívať všetky výhody energetickej transformácie. V rámci toho by cieľom politik v oblasti hospodárenia s energiou malo byť naučiť spotrebiteľa regulovať vlastnú spotrebu, aby mohol využívať nové technológie na zníženie svojej faktúry za energiu, a tým prispieť k úsiliu EÚ dosiahnuť ambiciózne ciele v oblasti klímy dohodnuté na konferencii COP 21 v Paríži. Tieto politiky by im mali umožniť nielen aktívne sa podieľať na trhu, ale tiež využívať účinné a primerané mechanizmy ochrany spotrebiteľov, ktoré môžu byť potrebné na boj proti energetickej chudobe;

2. poznamenáva, že už došlo k pokroku v oblasti racionálneho využívania energie, zníženia spotreby, ako aj vývoja a zavádzania technológií a služieb, ktoré na miestnej úrovni a konečným spotrebiteľom umožňujú lepšie hospodáriť s energiou okrem iného vďaka dobrovoľnému a dynamickému európskemu regulačnému rámcu. V rámci budúcich právnych predpisov by sa malo dohliadať na to, aby boli členské štáty a miestne a regionálne orgány podnecované ďalej zlepšovať svoje výsledky v oblasti energetickej efektívnosti, znižovania emisií skleníkových plynov a rozvoja kapacít na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov vrátane decentralizovaných výrobných kapacít;

3. konštatuje, že v oblasti riadenia a znižovania spotreby, ako aj v oblasti riadenia decentralizovanej výroby už existuje alebo je práve vo fáze vývoja veľké množstvo veľmi rozmanitých služieb a technických a technologických riešení. Európska únia musí dbať predovšetkým o to, aby podnecovala a podporovala rozvoj týchto nástrojov, aby posudzovala záujem o ne a ich vplyv z energetickeho, hospodárskeho, sociálneho a environmentálneho hľadiska a aby ich mala pod kontrolou s cieľom zabezpečiť ich spoľahlivé, ľahké a cenovo dostupné používanie;

4. týmto stanoviskom by chcel prispieť do širšej diskusie o strategickom rámci pre energetickú úniu a oceňuje mnohé z dôležitých posolstiev uvedených v oznámení o novom prístupe s dôrazom na spotrebiteľov energie [COM(2015) 339 final], v ktorom sa stanovujú základy pre energetickú úniu zameranú na občana, ktorá umožní chrániť tých najzraniteľnejších spotrebiteľov; vyzýva Európsku komisiu, aby v nadväznosti na toto oznámenie v stanovených lehotách prijala a zaviedla osobitné a konkrétne iniciatívy v oblastiach uvedených v oznámení, pričom by sa mali riadne zohľadniť záujmy a skúsenosti miestnych a regionálnych samospráv;

5. v tejto súvislosti opakuje svoju žiadosť, aby sa v plnej miere zaviedli opatrenia z tretieho energetickeho balíka, zo smernice o energetickej účinnosti a smernice týkajúcej sa mimosúdneho riešenia sporov;

6. odporúča Európskej komisii, aby podrobne zanalyzovala výzvy, prekážky a príležitosti, ktoré sa spájajú s konkrétnou účasťou spotrebiteľov energie na energetických trhoch, aby tak hlbšie porozumela ich situácii a prípadným ťažkostiam, ktorým čelia a ktoré si vyžadujú nové podporné opatrenia zo strany EÚ, členských štátov, miestnych a regionálnych samospráv alebo organizácií občianskej spoločnosti;

7. zdôrazňuje významnú úlohu, ktorú zohrávajú územné samosprávy pri vykonávaní európskych právnych predpisov v tejto oblasti, pri budovaní a financovaní infraštruktúry na distribúciu, výpočet a riadenie dopytu po energii, pri riadení decentralizovanej výroby energie a šírení osvedčených postupov uplatňovaných na miestnej a regionálnej úrovni, ako aj pri poskytovaní informácií a poradenstva spotrebiteľom energie. Európsky výbor regiónov preto žiada, aby bol zapojený do všetkých fáz vypracúvania budúcich politík, ktoré Európska únia v tejto oblasti prijme;

8. v tejto súvislosti znovu opakuje, že je absolútne nevyhnutné, aby boli všetky budúce právne predpisy týkajúce sa riadenia dopytu po energii a decentralizovanej výroby energie z obnoviteľných zdrojov, ako aj ochrany spotrebiteľov a ich práv založené na zásade subsidiarity. Európsky výbor regiónov žiada, aby Európska únia náležite zohľadnila právomoci miestnych a regionálnych orgánov s cieľom zabezpečiť im takú úroveň zasahovania, ktorá bude túto zásadu subsidiarity plne rešpektovať;

9. znovu opakuje, že je ochotný naďalej prispievať k príprave a postupu občianskeho energetického fóra a aktívne sa zapájať do tvorby politík Európskej únie a vypracúvať pritom odporúčania k najnovším a budúcim iniciatívam a k ich sociálnym a hospodárskym vplyvom na miestnej a regionálnej úrovni;

10. víta skutočnosť, že Európska komisia odkazuje na Dohovor primátorov a starostov ⁽¹⁾; pripomína, že jeho signatári, teda miestne a regionálne samosprávy z celej EÚ, sú skutočne vzorom, pokiaľ ide o využívanie energie z udržateľných zdrojov, a dobrovoľne podporujú medzi spotrebiteľmi osvedčené postupy v oblasti vlastnej výroby energie; zdôrazňuje, že už viac než 180 členov VR zastupuje signatárov Dohovoru primátorov a starostov a že VR sa usiluje propagovať tento dohovor medzi svojimi členmi a vo svojich vzťahoch s miestnymi a regionálnymi samosprávami v EÚ aj mimo nej. Zdôrazňuje však, že Dohovor primátorov a starostov nemožno zovšeobecňovať na všetky európske miestne a regionálne samosprávy. Nemali by sa zatracovať ani ďalšie iniciatívy, ktoré mestám umožňujú dosahovať ambiciózne ciele ⁽²⁾;

11. upozorňuje, že je potrebné, aby Európska komisia spomenula aj Pakt ostrovov. Ide o podobnú iniciatívu ako Dohovor primátorov a starostov, ktorá funguje paralelne a združuje viac ako sto signatárskych ostrovov. Orgány verejnej správy týchto ostrovov vykonávajú v rámci paktu dôležitú prácu v snahe dosiahnuť ciele EÚ v oblasti udržateľnosti stanovené do roku 2020;

12. opakuje svoju žiadosť, aby bol zastúpený v hlavných regulačných orgánoch v oblasti energetiky na úrovni Európskej únie (ACER), ako aj na vnútroštátnej úrovni (národné regulačné orgány) ⁽³⁾;

13. upozorňuje, že pri prijímaní akýchkoľvek nových cieľov týkajúcich sa riadenia dopytu po energii a výroby energie z obnoviteľných zdrojov, ako aj prípadných hospodárskych nástrojov, ktoré s nimi súvisia, je nevyhnutné rešpektovať zásadu proporcionality. Európsky výbor regiónov žiada Európsku komisiu, aby zohľadnila vplyv, ktorý by nové opatrenia mohli mať na všetky miestne a regionálne orgány, ich rozpočty a administratívne a prevádzkové kapacity, a aby v každej fáze svojich úvah skutočne uplatňovala zásadu predbežnej opatrnosti a zohľadňovala špecifiká a osobitné ťažkosti, s ktorými sa stretávajú jednotlivé druhy orgánov; zdôrazňuje, že zásada predbežnej opatrnosti, ktorá je jedným zo základných kameňov právnych predpisov EÚ v oblasti životného prostredia, by sa mala uplatňovať aj v oblasti energetickej politiky EÚ;

14. pokiaľ ide o energetickú infraštruktúru, zastáva názor, že posilnenie postavenia a zvýšenie zodpovednosti spotrebiteľov by sa mohlo podporiť zavedením (pod podmienkou, že to bude v hospodárskom záujme konečného spotrebiteľa) inteligentných sietí a meračov, ktoré sú dostupné a rentabilné, výkonné, ľahko použiteľné, dokážu do značnej miery zamedziť podvodom, sú spoľahlivé a prispôsobené potrebám a očakávaniam spotrebiteľov z hľadiska informácií, regulácie ich spotreby a zníženia ich faktúry za energiu;

⁽¹⁾ Pozri tiež ENVE-VI/005.

⁽²⁾ Pozri body 25 a 31 stanoviska ENVE-VI/006.

⁽³⁾ Pozri tiež ENVE-VI/003, bod 57.

15. zdôrazňuje významnú úlohu, ktorú zohrávajú prevádzkovatelia sústav, a najmä prevádzkovatelia distribučných sústav pri rozvoji inteligentných sietí na miestnej úrovni, pri inštalácii a správe inteligentných meračov, ako aj pri zavádzaní riešení súvisiacich s novými potrebami v oblasti flexibility (z hľadiska odberu a dopĺňania), pričom tieto riešenia sú nevyhnutné pre dobré fungovanie trhu budúcnosti; berie na vedomie zámer Komisie pozorne sledovať uplatňovanie noriem EÚ v oblasti inteligentného merania, inteligentných sietí a riadenia informácií a súhlasí s názorom, že prístup k údajom musí byť pre spotrebiteľa a akúkoľvek tretiu stranu, ktorú spotrebiteľ určil, „efektívny“ a „nediskriminačný“; so záujmom očakáva vytvorenie potrebného právneho rámca v súvislosti so stratégiou jednotného digitálneho trhu a revíziou všeobecného nariadenia EÚ o ochrane údajov;

16. zdôrazňuje, že v mnohých regiónoch zavádzanie nových technológií predstavuje veľké náklady v dôsledku zastaranej alebo dokonca neexistujúcej energetickej infraštruktúry; preto považuje za potrebné vypracovať metodiku na regionálnej alebo miestnej úrovni s cieľom zistiť, ako sú náklady rozdelené medzi poskytovateľov, spotrebiteľov a samosprávy a tiež aké dotácie možno získať na financovanie investícií. Transformácia sa musí uskutočniť takým spôsobom, aby konečným dôsledkom bolo zníženie nákladov fakturovaných spotrebiteľovi. Zároveň si výbor myslí, že je dôležité poskytnúť spotrebiteľom správne informácie v snahe reagovať na ich prípadné obavy, ako aj informácie o výhodách jednotlivých technológií a o výške ich prípadného príspevku, aby boli ochotnejší používať nové technológie;

17. oceňuje, že Komisia venuje pozornosť špecifickej otázke energetickej chudoby, ktorá je pre mnohé miestne a regionálne samosprávy mimoriadnou výzvou, treba sa ňou totiž zaoberať v rámci sociálnej politiky, ako aj v rámci energetickej politiky; vyzýva Európsku komisiu, aby sa nezameriavala len na zlepšenie zberu údajov, ale aby sa usilovala vymedziť širokú spoločnú definíciu energetickej chudoby a akčný plán založený na myšlienke, že prístup k energii patrí medzi základné sociálne práva;

18. zdôrazňuje význam financovania z Európskeho fondu pre strategické investície (EFSI) pri vykonávaní európskeho plánu na oživenie hospodárstva a v prípade opatrení na zvýšenie energetickej účinnosti;

19. žiada Európsku úniu a členské štáty, aby zaviedli regulačný rámec, ktorý bude výhodný pre spotrebiteľov energie, ako aj pre tzv. výrobcov – spotrebiteľov (*prosumers*) a ostatných dodávateľov energie, ktorí aktívne pôsobia na maloobchodnom trhu s energiou. Navyše je nevyhnutné zabezpečiť dostatočné a ľahko dostupné financovanie pre miestne a regionálne samosprávy, ktoré prispievajú k transformácii energetiky na udržateľné a inkluzívne maloobchodné trhy s energiou;

Zlepšiť prístup spotrebiteľov k informáciám

20. zdôrazňuje, že pre skutočnú nezávislosť spotrebiteľov je potrebné, aby sa vhodnými opatreniami, napríklad inštaláciou inteligentných meračov a sprístupnením nameraných údajov spotrebiteľom, zvýšilo povedomie občanov o racionálnom využívaní energie, o ochrane životného prostredia – najmä o zlepšovaní kvality ovzdušia – a boji proti globálnemu otepľovaniu. Toto zvyšovanie povedomia musia sprevádzať jasné a úplné informácie o možnostiach, ktoré sa im ponúkajú a na základe ktorých sa môžu rozhodnúť pre udržateľné dodávky energie a hospodárenie s energiou za dostupné ceny;

21. trvá na tom, že je nevyhnutné zabezpečiť spotrebiteľom prístup k informáciám v oblasti energetiky, ktoré budú jednoduché, jasné, úplné a primerané, spoľahlivé, dôveryhodné, bezplatné a nezávislé, či už ide o ponuky dodávok, zmluvy, práva a povinnosti spotrebiteľov, alebo o produkty a služby vrátane európskych a národných dotácií, ktoré im môžu pomôcť znížiť ich spotrebu a faktúry za energiu a získať a zaviesť do prevádzky ich vlastné zariadenia na výrobu energie; okrem toho sú nevyhnutné aj ciele informácie určené najzraniteľnejším spotrebiteľom, a to v primeranej podobe (dostupné aj pre tých, ktorí dobre neovládajú elektronickú komunikáciu alebo k nej majú obmedzený prístup);

22. zdôrazňuje, že územné samosprávy, ktoré sú pre občanov najbližšími orgánmi, môžu poskytovať spotrebiteľom nevyhnutnú pomoc a poradenstvo a vytvoriť prostredie naklonené miestnym iniciatívam; zdôrazňuje však, že je nevyhnutné vyčleniť dodatočné prostriedky, aby miestne a regionálne samosprávy mohli plne využiť svoj potenciál v tejto súvislosti a vyvíjať inovatívne riešenia;

Reakcia na strane spotreby

23. navrhuje prijatie nových požiadaviek a stimulačných opatrení v prospech prevádzkovateľov prenosových a distribučných sústav s cieľom zvýšiť flexibilitu energetických sietí prostredníctvom inteligentných systémov, uskladňovania energie a konverzií medzi energetickými nosičmi;

24. konštatuje, že by bolo vhodné zaviesť spravodlivé podmienky hospodárskej súťaže pre všetky budúce subjekty, ktoré vyrábajú a distribuujú energiu a/alebo poskytujú nové služby, napríklad aby sa umožnila flexibilita siete a integrácia energie, ktorú vyrábajú tzv. výrobcovia – spotrebiteľia (vrátane agregátorov);

25. upozorňuje Európsku komisiu na to, že energetická politika musí pomáhať znižovať výdavky domácností a podnikov za energiu, a tým aj ich celkové náklady. Európsky výbor regiónov v tejto súvislosti znepokojuje skutočnosť, že v niektorých prípadoch hrozí, že reakcia na strane spotreby vystaví spotrebiteľov zmenám na veľkoobchodných a maloobchodných trhoch, ktoré by mohli viesť k zvyšovaniu cien, ktoré spotrebiteľia nebudú môcť zvládnuť. Mali by sa preto ponúkať tarifné modely so zaručenými a dlhodobými cenami s cieľom ochrániť spotrebiteľov pred akýmkoľvek výkyvmi. Spotrebiteľia by tiež mali byť informovaní o tom, ako tieto pohyblivé ceny použiť a využívať ich výhody podľa tarifných modelov.

Uľahčiť zmenu dodávateľa

26. súhlasí s názorom, že tieto problémy predstavujú v niektorých prípadoch zlyhanie trhu v sektore energetiky a že nedostatočná hospodárska súťaž môže byť vážnou prekážkou pre vznik takého trhu s energiou, ktorý by bral väčší ohľad na spotrebiteľa; zastáva však názor, že zmeny v právnych predpisoch by sa mali zavádzať so zreteľom na špecifické potreby rôznych zainteresovaných strán vrátane miestnych a regionálnych orgánov a zraniteľných spotrebiteľov;

27. vyjadruje poľutovanie nad pretrvávajúcou zložitou, dĺžkou lehôt a príliš byrokratickým charakterom postupov, ktoré súvisia so zmenou dodávateľa, a žiada jednotlivé regulačné orgány, aby dohliadali na uplatňovanie platných právnych predpisov týkajúcich sa podmienok zmeny dodávateľa;

28. podporuje záväzok Európskej komisie zabezpečiť, aby každý spotrebiteľ mal prístup aspoň k jednému „nezávislému a overenému“ porovnávaciemu nástroju. Tieto porovnávacie nástroje musia byť jasné, úplné, spoľahlivé a nezávislé, ľahko použiteľné a bezplatné. Mali by umožňovať porovnanie súčasných zmlúv s ponukami na trhu. Hoci dodávateľia majú tendenciu diverzifikovať svoje ponuky tým, že do zmlúv o dodávke energie zahrňajú isté služby, porovnávacie nástroje musia umožňovať porovnanie rôznych ponúkaných balíčkov a poskytovať aj možnosť porovnať len dodávky ako samostatnú zložku týchto balíčkov;

29. navrhuje, aby sa z iniciatívy regulačných orgánov v oblasti energetiky, miestnych a regionálnych územných samospráv a organizácií spotrebiteľov začali informačné kampane zamerané na zmenu dodávateľa. Tieto kampane by mohli odkazovať na existujúce nástroje na porovnanie;

30. zastáva názor, že Európska komisia a vnútroštátne a regionálne regulačné orgány by mali dohliadať na správne uplatňovanie postupov, ktoré súvisia so zmenou dodávateľa, a že spotrebiteľia – najmä tí najzraniteľnejší – by mali možnosť dostať adekvátne poradenstvo v súvislosti s výberom zmluvy na dodávku energie, ako aj pomoc pri zmene dodávateľa a/alebo zmluvy;

31. žiada, aby Európska únia prijala ambiciózne právny predpis v oblasti skracovania času potrebného na prechod klienta od jedného dodávateľa k druhému a v oblasti automatizácie tohto postupu;

32. vyjadruje želanie, aby sa na európskej úrovni lepšie vymedzili otázky týkajúce sa obchodných praktík a získavania klientov v súvislosti s dodávkami energie, aby sa zmiernili cenové výkyvy a odstránili všetky nekalé praktiky v tejto oblasti. Európsky výbor regiónov v tejto súvislosti žiada, aby sa okamžite a v plnom rozsahu začala uplatňovať smernica o nekalých obchodných praktikách a smernica o právach spotrebiteľov;

33. žiada, aby sa vymedzili a presadzovali skupinové nákupy energie pre verejné inštitúcie, domácnosti a podniky. Tieto operácie by mali zlepšiť fungovanie trhu, zaručiť právo na prístup k energii pre všetkých a uľahčiť tento prístup, pričom by mali účinne a dlhodobo zmenšiť vplyv faktúry za energiu na rozpočet spotrebiteľov;

Zlepšiť zrozumiteľnosť a porovnateľnosť faktúr

34. žiada Európsku úniu, aby preskúmala jednotlivé zložky faktúr za energiu a aby následne na európskej úrovni vypracovala „vzorovú“ faktúru, ktorá by obsahovala súbor štandardných, zrozumiteľných, jasných a porovnateľných prvkov, čo by spotrebiteľovi umožnilo optimalizovať svoju spotrebu energie. Európsky výbor regiónov v tejto súvislosti podporuje iniciatívu Rady európskych energetických regulačných orgánov, ktorej cieľom je navrhnúť zjednotené vymedzenia jednotlivých prvkov, ktoré majú byť uvedené na faktúrach za energiu;

35. žiada, aby sa popri tejto štandardizácii povinne začlenili do konečnej faktúry informácie o bezplatných nástrojoch a službách, ktoré sú dostupné v oblasti porovnávania ponúk dodávok, ako aj informácie a rady určené domácnostiam a podnikom v súvislosti s ochranou práv spotrebiteľov;

36. žiada členské štáty, aby vytvorili nástroje a služby, ktoré domácnostiam a podnikom pomôžu lepšie porozumieť faktúram a umožnia im preskúmať ich, a aby v prípade potreby poskytovali konečným spotrebiteľom poradenstvo a pomáhali im s krokmi, ktoré sa ukážu ako nevyhnutné na odstránenie zistených nezrovnalostí, alebo ich nasmerovali k zmluvám o dodávkach, ktoré sú lepšie prispôbené ich potrebám;

37. odporúča, aby sa faktúry a všetky informácie, ktoré dodávatelia poskytujú svojim konečným klientom, mohli zasielať v takej podobe, akú si prajú klienti, teda poštou alebo elektronicky, bez akejkoľvek diskriminácie;

38. zdôrazňuje, že zraniteľní spotrebiteľia mávajú veľmi často ťažkosti určiť, ktoré tarify z veľmi rozsiahlej ponuky sú najvýhodnejšie, a často žiadajú o pomoc tú úroveň správy, ktorá im je najbližšie. Európsky výbor regiónov preto žiada Európsku úniu, aby podporovala miestne a regionálne samosprávy pri zavádzaní systémov pomoci v oblasti energetiky, ak túto úlohu neplnia členské štáty;

Zlepšiť odpis údajov z meračov

39. konštatuje, že spotrebiteľia by mali mať jednoduchý prístup k svojim údajom odpísaným z merača, a to v rôznych formách (prostredníctvom samotného inteligentného merača, online, prostredníctvom podrobného odpisu na ich mesačnej faktúre za energiu, prostredníctvom individuálnej pomoci atď.);

40. zdôrazňuje, že spotrebiteľov treba zrozumiteľným spôsobom informovať o správe údajov odpísaných z merača a o použití ich údajov o spotrebe, pričom by sa malo spresniť, ktoré informácie sa budú zbierať a uchovávať, ako často a na aké obdobie;

41. trvá na tom, že pokiaľ ide o údaje odpísané z meračov, treba na európskej úrovni prijať prísny rámec v oblasti bezpečnosti a ochrany súkromia;

Podporovať a regulovať vývoj inteligentných meračov, výskum a inováciu

42. opätovne vyzýva, aby sa urýchlilo zavádzanie inteligentných systémov na úrovni siete, ako aj na úrovni výrobcov/spotrebiteľov, optimalizoval celý systém a zaviedli inteligentné merače ako dôležité prvky na účinné riadenie dopytu, ktoré si vyžaduje aktívnu účasť spotrebiteľa;

43. žiada, aby bol na európskej úrovni prijatý prísny rámec v oblasti zavádzania inteligentných meračov a výberu spôsobov ich použitia a funkcií, pričom pripomína, že účelom tohto zavedenia je racionalizácia a zníženie spotreby. Výbor v tejto súvislosti žiada, aby bol každý nový výber príslušnej technológie v prípade, že bude zavedená ako norma, podrobený ešte pred schválením posúdeniu jej možného energetického, hospodárskeho, sociálneho a environmentálneho vplyvu;

44. žiada Európsku úniu a členské štáty, aby si stanovili za prioritu aplikovaný výskum v oblasti riadenia a znižovania spotreby, presunu a odstraňovania záťaže, zavádzania inteligentných, spoľahlivých, dôveryhodných a rentabilných systémov odpisovania údajov, distribúcie a prenosu, ako aj priemyselných a domácich systémov skladovania;

45. zdôrazňuje, že rozvoj a fungovanie miest má mimoriadne veľký vplyv na dopyt po energii, keďže predstavujú 60 % až 80 % celosvetovej spotreby energie a približne v rovnakej miere sa podieľajú na emisiách CO₂. Dôležitú úlohu pri podpore zavádzania inteligentných technológií v oblasti energetiky by preto mohlo zohrávať európske partnerstvo v oblasti inovácií pre inteligentné mestá a spoločnosti, ako aj iné novátorské modely podnikania a financovania;

Umožniť miestnym a regionálnym samosprávam a občanom účasť na trhoch s energiou

46. ľutuje, že sa v oznámení úloha miestnych a regionálnych samospráv uznáva len v úzkom kontexte „zvýšenia účasti spotrebiteľov“ a konkrétne v súvislosti s Dohovorom primátorov a starostov, ale miestne a regionálne orgány nie sú zahrnuté medzi aktérov napríklad vo všeobecných záveroch, kde sa uvádza, že sú potrebné ďalšie opatrenia „na úrovni členských štátov, a iniciatívy spolupráce priemyslu, spotrebiteľských organizácií a vnútroštátnych regulačných orgánov“; preto vyzýva Európsku komisiu, aby vo svojich budúcich opatreniach v tejto oblasti vo všeobecnosti väčšmi zohľadňovala miestny a regionálny rozmer, v neposlednej miere pokiaľ ide o výrobcov a dodávateľov energie;

47. domnieva sa, že inteligentné meranie môže byť takisto dôležitým nástrojom na boj proti energetickej chudobe, pripomína však, že treba zabezpečiť, aby technológie inteligentného merania nespôsobovali spotrebiteľom nadmerné náklady a/alebo aby nevedli k prílišnému obmedzeniu ich spotreby energie;

48. žiada Európsku úniu a jej členské štáty, aby dohliadli na to, aby miestne a regionálne samosprávy, ako aj miestne energetické podniky mohli využívať výhody dostatočného a ľahko dostupného financovania na realizáciu politík a projektov v oblasti energetickej účinnosti a v oblasti výroby a využívania energie z obnoviteľných zdrojov, zameraných napríklad na poskytovanie energetického poradenstva. Európsky výbor regiónov žiada, aby Európska únia začlenila tento prvok do všetkých budúcich programov financovania, ktoré sa budú v tejto oblasti realizovať;

49. navrhuje zavedenie jasného rámca, ktorým sa zabezpečí ľahký prístup k inteligentným sieťam na prenos energie vyrobenej spotrebiteľom, ktorým sa uľahčia a skrátia zdĺhavé postupy udeľovania licencií/povolenia a ktorým sa odstránia ostatné administratívne a regulačné prekážky, ktoré bránia skutočnej hospodárskej súťaži;

50. žiada Európsku komisiu a členské štáty, aby vytvorili náležitý regulačný rámec s cieľom zaručiť spravodlivé podmienky hospodárskej súťaže pre nové subjekty na trhu, ktorými sú tzv. výrobcovia – spotrebiteľia, a zaviedli dostatočné stimulačné opatrenia a záruky potrebné na stimuláciu decentralizovanej vlastnej spotreby energie z obnoviteľných zdrojov a primeranej odmeny za výrobu energie;

51. konštatuje, že existuje veľa príkladov osvedčených postupov, pokiaľ ide o účasť spotrebiteľov na dobrom riadení spotreby a na decentralizovanej výrobe energie z obnoviteľných zdrojov, pričom zdôrazňuje významnú úlohu Európskeho výboru regiónov pri výmene osvedčených postupov;

52. zdôrazňuje najmä nesmierny potenciál individuálnej a kolektívnej vlastnej výroby energie z obnoviteľných zdrojov dostupných na miestnej úrovni a žiada Európsku úniu, aby preskúmala regulačné a finančné prekážky, ktoré bránia rozvoju týchto iniciatív, a to aj v súvislosti s potrebou prispôsobiť existujúce elektrické siete mechanizmom vlastnej spotreby, a aby prijala opatrenia, prostredníctvom ktorých ich bude možné odstrániť. Európsky výbor regiónov v tejto súvislosti zdôrazňuje, že pre účinné zapojenie občanov do energetickej transformácie je nevyhnutné, aby sa s ňou stotožnili, a žiada, aby sa venovala osobitná pozornosť spotrebiteľom, ktorí nemajú finančné alebo praktické prostriedky na investovanie do technológií na vlastnú výrobu energie; okrem toho zdôrazňuje, že miestne a regionálne samosprávy môžu zohrávať dôležitú úlohu pri organizácii alebo podpore miestnych iniciatív v oblasti systémov kolektívnej, kooperatívnej alebo vlastnej výroby, distribúcie a spotreby energie;

53. víta iniciatívu občianskeho energetického fóra, pričom zároveň trvá na tom, že by bolo vhodné vytvoriť ďalšie pravidelné štruktúry a mechanizmy, prostredníctvom ktorých by spotrebiteľia mohli včas vyjadriť svoje názory a tak ovplyvniť prijímané rozhodnutia týkajúce sa trhov s energiou.

V Bruseli 7. apríla 2016

Predseda
Európskeho výboru regiónov
Markku MARKKULA
